

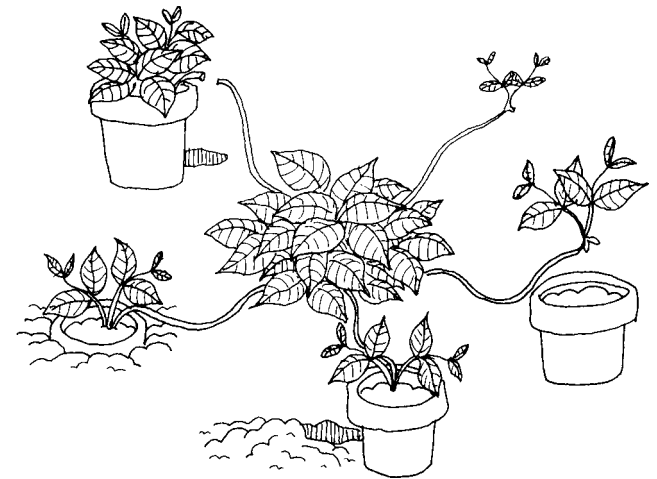
GOVERN BALEAR

Conselleria d'Educació, Cultura i Esports

Camp d'Aprenentatge Son Ferriol

La reproducció de les plantes

Material elaborat per l'equip de professorat del
Camp d'Aprenentatge Son Ferriol
Dibuixos: Nacho Cutillas Rosselló
Son Ferriol, 1992

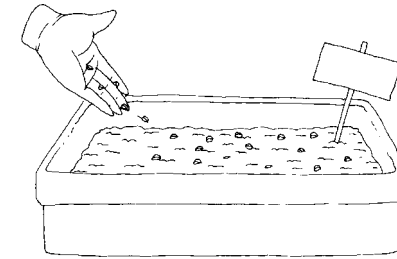
Index

- 1.- La reproducció.....pàg.1
- 2.- La reproducció sexual.....pàg.2
- 3.- La reproducció asexual.....pàg.4
 - 3.1.- L'esqueix.....pàg.5
 - 3.2.- La divisió de mata.....pàg.7
 - 3.3.- Els fillols.....pàg.8
 - 3.4.- Els estolons.....pàg.9
 - 3.5.- Els rizomes.....pàg.10
 - 3.6.- Els tubercles.....pàg.11

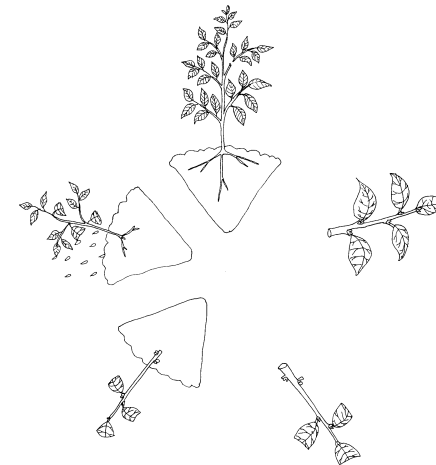

1.- LA REPRODUCCIÓ .

Quan nosaltres volem obtenir una nova planta a partir d'una ja existent, aleshores parlem de reproducció. La reproducció dels vegetals pot fer-se a través de **llavors** (*reproducció sexual*)

o d'un tros de la planta mare (*reproducció asexual*)

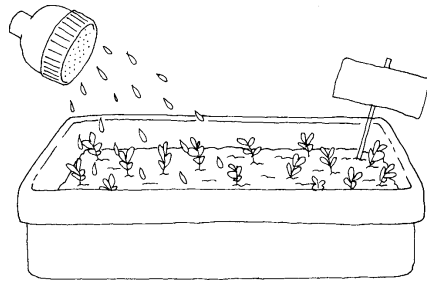

2.- LA REPRODUCCIÓ SEXUAL.

Ja hem esmentat que la reproducció sexual és la que es fa amb **les llavors**.

La passa més important en la reproducció sexual és la germinació. Aquesta té lloc quan la llavor, en unes determinades condicions, comença a brotar.

Factors que intervien en la germinació

En la germinació d'una llavor hi intervien una sèrie de factors molt importants, com són:

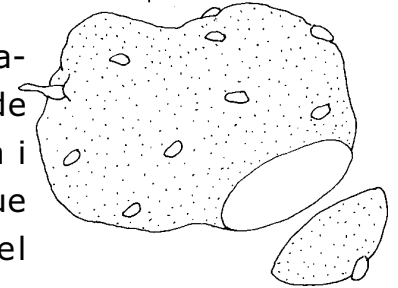
- La maduració de la llavor
- La terra utilitzada.
- La temperatura.
- La humitat.
- La llum.

3.5.- Tubercles.

Són tiges subterrànies que s'han transformat en òrgans de reserva. Aquests tipus de tubercle tenen unes gemmes que després esdevenen brots.

El tubercle més abundant és la patata i l'època més apropiada de plantació és durant la primavera i la tardor. També són plantes que tenen tubercle la begònia, el moniato,...

3.5.1.- Forma de reproducció.

Agafam el tubercle i observam les gemmes i la guixa per on estava unida a la mare.

Després tallam el tubercle a trossos, en direcció a la guixa tenint cura que cada un d'ells tingui almanco una gemma.

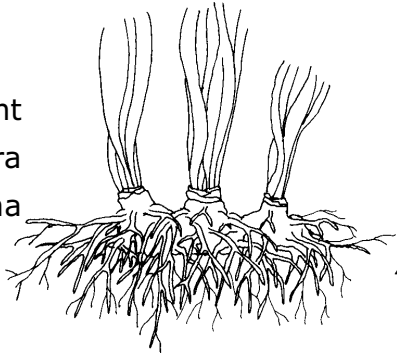
A continuació procedim a la plantació d'aquests trossos.

3.5.- Els rizomes.

Són tiges que creixen lateralment sobre la superfície terrestre, encara que també ho poden fer de forma subterrània.

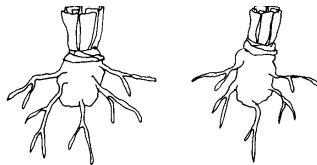

La millor època per realitzar aquest tipus de multiplicació és després de la floració perquè com ja hem esmentat anteriorment les arrels estan més desenvolupades.

Són exemples de plantes amb rizoma les canyes, la menta, l'espàrrec, la dàlia,...

Com es du a terme aquest tipus de reproducció?

- Desenterram la planta.
- Dividim el rizoma, tallam les fulles i escursam les arrels.
- Netetjam el rizoma de parts seques o velles.
- Finalment plantam el rizoma en el lloc que hem escollit .

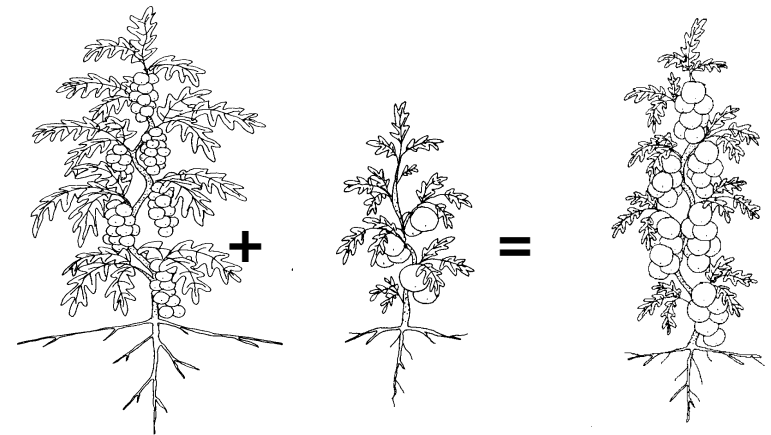
Selecció de les llavors.

A l'hora d'aconseguir les distintes **llavors** per a la sembra ho podem fer comprant-les a cases especialitzades o recollint-les i seleccionant-les nosaltres mateixos.

A aquestes cases especialitzades hi podem trobar llavors seleccionades de forma natural i híbrides.

Les **llavors recollides de forma natural** són les que s'agafen directament de la planta sense que l'home hi hagi intervingut a l'hora de la pol.linització, partint de plantes sanes i vigoroses de les que s'han seleccionat els millors fruits i d'aquests les millors llavors.

Les llavors híbrides són les obtingudes de l'encreuament de dues plantes característiques genètiques diferents.

Quan es donen plantes del mateix gènere però d'espècies diferents es pot fer una hibridació que consisteix amb la pol.linització d'una flor amb el pol.len d'una altra. Així, les llavors de la planta pol.linitzada donaran lloc a plantes híbrides amb característiques de les dues plantes mares.

La hibridació ha donat lloc a varietats molt productives i resistents a malalties.

3.- LA REPRODUCCIÓ ASEXUAL.

La reproducció asexual anomenada també vegetativa és la multiplicació de les plantes a partir d'un tros de la planta mare com l'esqueix (de tija, de fulla), l'estaca, la divisió de mata, els fillols, el rizoma, l'estoló, el bulb, el tubercle, el murgó, in-vitro, l'empelt, ...

El fet de la reproducció vegetativa suposa unes avantatges respecte de la sexual. Així en el cas de plantes estèrils (no produeixen llavors) és necessari optar per aquest tipus de reproducció.

3.4. Els estolons.

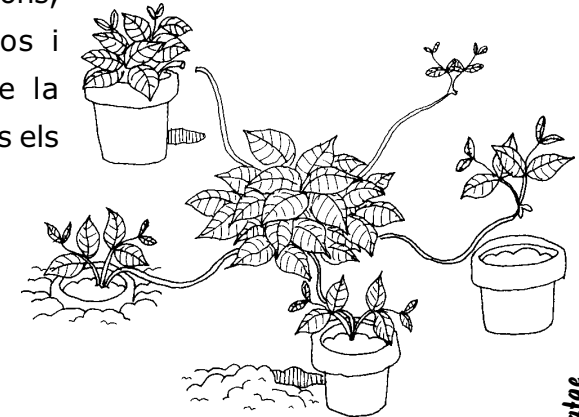
La planta mare origina unes tiges que s'allarguen per terra en les quals es troben unes gemmes que posteriorment treuen arrels, originant així una nova planta.

Mode de plantació dels estolons.

D'una planta amb estolons, procedim a agafar-los i sense separar-los de la mare, els plantam dins els cossols.

Una vegada els estolons han arrelat bé, els separarem de la planta mare, tallant la tija.

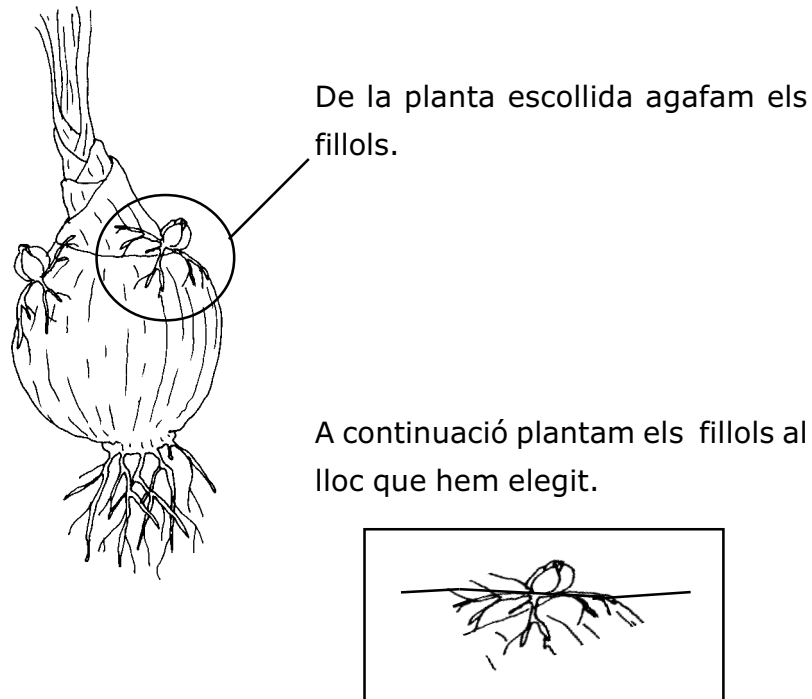
A continuació els trasplantam al lloc definitiu.

3.3. Els fillols.

Són plàntules que se desenvolupen en les tiges.
Quan les condicions són poc favorables per a la planta, els fillols cauen de la planta mare.

En què consisteix aquest tipus de multiplicació?

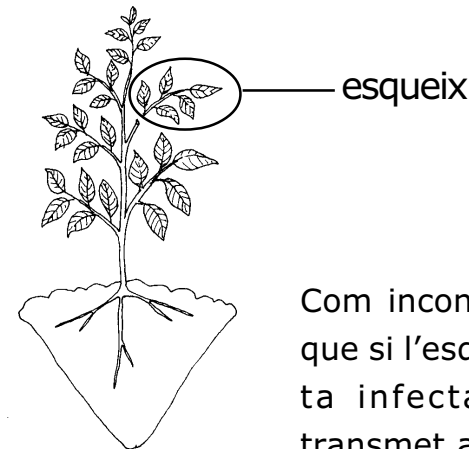
3.1.- L'esqueix.

Un esqueix és un tros d'una planta (tija o fulla) que se planta perquè tregui arrels i desenvolupi una nova planta.

Quan el tros que plantem és llenyós, s'anomena estaca.

La reproducció per esqueix representa una sèrie d'avantatges com són :

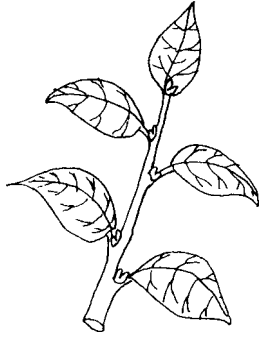
- S'obtenen plantes exactament iguals que la planta mare.
- El desenvolupament de la planta és més ràpid.
- El sistema radicular és més fort i vigorós.
- És més resistent al trasplantament.

Com inconvenient cal esmentar que si l'esqueix es fa d'una planta infectada, la infecció es transmet a la planta nova.

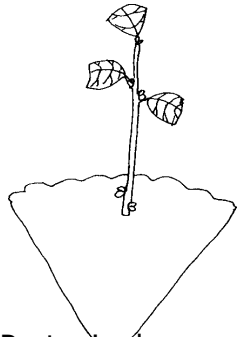

Què cal tenir en compte a l'hora de fer un esqueix?

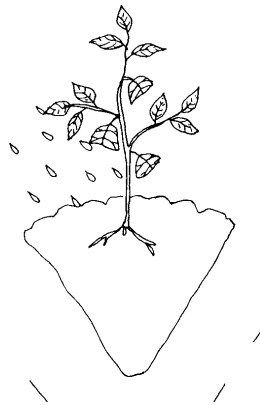

El tall de la part inferior de l'esqueix ha d'ésser net i perpendicular, així l'arrelament serà més uniforme i ràpid, no serà mai en bisell ja que en aquest cas, només sortiran arrels a la part inferior del tall.

La part superior de l'esqueix, el tall serà sempre en bisell, ja que així l'aigua no penetrarà dintre de la tija evitant possibles malalties.

Suprimir el màxim de fulles possibles per evitar la transpiració, deixant les necessàries per realitzar la fotosíntesi.

Protegir els esqueixos dels raigs directes del sol, així com també dels corrents d'aire. Procurar mantenir una humitat alta.

3.2.- La divisió de mata.

La divisió de mata és el mètode més corrent en multiplicació de les plantes herbàcies arbustives , encara que també s'empra per la renovació de plantes adultes.

Tècnica que emprarem en la divisió.

El moment més oportú és després de la floració degut a que la planta té el sistema radicular molt desenvolupat.

-Arrencarem la planta

-A continuació dividirem la planta tenint cura que cada tros tenguí arrels suficients.

-I finalment plantarem cada part en el lloc elegit.